ممبئيءَ واري.....

شڪلا پنهنجيءَ ٻار کي ماءُ طرف وٺنديندي چيو, "هان وٺ پنهنجو سونو."

ماءُ سونوءَ کي وٺيءَ ٿي وٺي ٿي تنهن کان اڳ نندي پيڻ جهٽڪيءَ ٻار کي کڻي اٿي پئي.

"ٺڪي ٺڪي ٺڪي." ڪنديءَ ٻوٽ جو پادر لاهڻ ڇڏي هڪ پادر گهليندي شڪلا پيڻ کان وڃي پٽ

ڪسيو. چيلڪين "چري جهڙي, ٺڪ ڪارٽ مان ڇو ڪييڪس؟"

"هي ٺڪ ڪارٽ آهي جهڙي ٿري... سولو ڪيڪ آهي ڇا جو ٿري ۾ رکيس؟" ليڪن چڪي

وري جهٽ هٽي نندي پيڻ ٻار کي کڻي ويئي. سولوءَ کي کڻڻ واري رڳي هڪڙي نندي

پيڻ ڪانه هئي, هتي ته سوٽيون ماساتيون پاڙيواريون سڀ واري سان ٻار کي کڻنديون ٿي

ويئون.

شڪلا هيٺ نه مٿي هئي, انمنيو ماءُ سان ۽ وڏي پيڻ سان پاڪر پڪي ملي چاچيءَ چيو

"شيو گهوٽن ڇو ڪين آيو؟"

شڪلا چيو, "هو ته هفتي کن ۾ اچي ويندو پر پاپي هڪڙي ڳالهه ٻڌي ڇڏيو مون کي شيو

نه شڪلا ڪري سڏيندا ڪريو نه ته سونوءَ جي ٻڌيءَ کي غصو ٿو لڳي."

چاچيءَ سرير کي لوڏو ڏيئي ٻانهن هلائي چيو "سونوءَ پيءُ اچي ته سهين, اجان ته رڳو

توکي مڪو اٿس ته وڃي ممبئيءَ جو جلوو ڏيکار اجميري ۾."

شڪلا جو منهن سڄي ويو. چاچيءَ سندس ڪاڏيءَ کان جهلي منهن مٿي ڪري چيس

"ٻلبلي, دل ۾ نه ڪر توکي ته شڪلا سڏيندا سين پر تنهنجي لالوءَ کي ٻه چوندينءَ ته ٺڪلا

ڪري سڏيندا سين." ان ڳالهه تي سيني ۾ ٺهڪڙو پئجي ويو.

شڪلا پنهنجيءَ ٻار جي ٺڪ ڪارٽ کڻي وڃي سونوءَ کي ان ۾ رکيو. وڏي پيڻ چيو,

"شيوي... نه شڪلا, هيءَ لپ ڪاٽري ته جهڙي اڏ گاڏي پر ڦيٽا ڪونه اٿس." ميڙاڪي ۾ وري

هڪڙو ٺهڪڙو گونجي اٿيو. شئلا پٽ کي چمڻ لڳي. چاچيءَ چيو "هيڏانهن تہ ڪرينس مان تہ پٽ کيس تي چميون ڏيان."

"چو مون کي نہ؟"

چاچيءَ شئلا جلبئي ڳل پٽي چيو "هان وٺ پهرين توکي."

چئينبجي کن جڏهن چاچي ستسنگ ۾ وڃڻ لاءِ سنيري تڏهن شئلا پنهنجو وڏو شاهي سٽون کٽيمئي ان مان هڪ سينٽ جي شيشي ڪڍي، ٿوري سينٽ چاچيءَ کي مکي، شيشي چاچيءَ کي هٿ ۾ پڪڙائيندي چيائين "پاپي هيءَ شيشي پاڻ وٽ رکي ڇڏباهر نڪرين تہ ڦڙو مکي نڪرندي ڪر."

"مئي هاڻي رهہ رهبمبئيءَ واري، اجان تہ لنڊن آمريڪا گهمي اچين ها تہ چوين ها سڄي گهر ۾ سينٽون هاري ڇڏيو." چاچيءَ سينٽ جي شيشي شئلا کي پڪڙائيندي چيو ۽ گسر گسر ڪنديباهر نڪري ويئي.

شئلا ٺپتو ڏيئي چيو، "سويل مون کي چمي تي ڏنئين ان مهل ڪيڏي پئي پگهر جي بانسمئي پاپيءَ مان.... ڳوناڻي...."

ماءُ جي نهار ڪجهہ کن لاءِ شئلا تي ٽڪيبيهي رهي. ساڳيءَ ٽڪيل نهار سان شئلا کي سڏي چيائين "پٽ جي چدي تہ لاهي ڏس ڪجهہ ڪيو نہ هجيس. مون کي تہ خبرئي نٿي پوي. ڪٽان ڪلندي؟ هيءَ تہ چديئي ڪانہ ٿي لڳي؟

شئلا چيو، "فڪرئي نہ ڪر، پلي چوويهہ ڪلاڪ اها چدي پيئي هجيس، توهان مان ڪنهن کي ڪونہ پسائيندو."

نندي پيٽ آرسيءَ ۾ ڏسندي وار پئي ٺاهيا سونوءَ کي هنج ۾ کڻي چيائين "گلاب جي پاڻيءَ جي ڇٽڪار ڪان ڇٽي."

ماءُ ڳل تي آڱر رکيو وسمئيءَ ۾ ٻيئي رهي. شيلا چيو، ”انهن تڪليفن جي ڪري ته هيڏا مهينا ڪين آيس نه. ڏس گهٽا ٿيڙ گهلڻا پيا آهن.“ شيلا چوندي چوندي وڏيءَ ٻڪ جو ڍڪ ڪٽي ڪوليو.

هرڪا سريءَ ٽڪيءَ ٻڪ ۾ پريل خزانا ڏسڻ. ماءُ چيو، ”شيلا، هيترا ڪير جا ٻا؟ هتي ڪير ڪونهي چا؟“

”نمبلبا“ شيلا ٻئي هٿ هڪ ٻئي سان نڪلئي چيو، ”ماڻ ٻس هڪ ٻئي ٻرئند جو ڪير پيئاريندي آهيانس.“

ٽٻمبئيءَ ڪان سواءِ انهيءَ ٻرئند جا ٻا ڪتي ملندا آهن چا“ پريءَ ٻينل ننڍي پيڻ چيڙ ڪئي.

سيني وٽ ٿهڪڙو مچي ويو پر شيلا لڄي ڪانه ٿي ڳچي ذرا متي ڪري چيلئين ”اچي رهي ڏسوٻمبئيءَ ۾، ته هتي جي ۽ اتي جي تفاوت جي خبر پئجي وجيوَ.“ وڏي پيڻ هيميءَ ڏاڍيءَ توڏ سان چيو، ”سو ايندو ڪير توهان وٽ ممبئي ۾، جنهن جو اٿو ڪٿو هوندو سو ايندو توهان وٽمبي مانو ٿيڻ.“

شيلا نرڙ ۾ گهنج وجهي پڇيو، ”ڪنهن ڪي ڪيو آهي اسان ٻي مانو؟“

هيمي هٿ ڪٽي چيو، ”ڏاڍا مان ڪيا هيو منهنجي نڙان جا، ويچاري سيڻ ماٽهوملئي توهان جي در تي، پهرين ته ورتئوس ڳنڙ ڪان ته تار چونه مڪئي؟“

”ديدي چوين چا پئي؟ سچ ته چيومانس، تار ڪري ها ته ڪيس اسٽيشن تي نه وڻڻ وچون ها؟“

هيميءَ چيو، ”تون ننڍڙيءَ ٻاروراي، مڙسهين ليئرپورٽ جي تيسماداريءَ ۾ پورو، پوءِ ڪير وچيس ها وڻڻ؟ تنهن هونديءَ ٻه گهوٽ سان گڏ هئي ڪا اڪيلي ته ڪانه هئي......؟“

”ديدي، پر مون چيومانس ته ٺيڪ ئي چا. گراهڪ ٿي وات ۾ وڏي ان مهل اچي گهٽيڪيين. ماڻهو اڳ ۾ ئي ته خبر ڪئي. گهر ۾ ڪٽڻ واري مان هڪ جڻي، هو ٻئي ٻار ۽ مڙس وٺي اچي لٿي، سو ٿن جڻن جي روٽي ڪئين سر ناهڻي پيئي نه. هوڏانهن منهنجي ڪٽي پارٽي هئي....“

هيميءَ تو مان چيو، ”سو چا ٿي پيو. اسان وٽ ته هتي آڏيءَ رات جوٻه مهمان اچي لهن ته ڏهئي ڏينهن ٻاري رکندا آهيونس.“ شئلاٻه اوتروئي تکي آواز سان چيو، ”نه نه اسان وٽ ڪئين ڪونه هلندو آهي، اسين ساهيڙيون سڏونٻه هڪٻئي وٽ فون ڪري پوءِ وڃون. ڪنهن مهل ماڻهو گهر ۾ آهي، ڪنهن مهل ناهي.“

ها ها، اها خبر لٿئون توهين ٻمبئيءَ واريون پير ۾ جتلو پڪئي سچو ڏينهن پيئون رستا ڪچنديون آهيوٻارن کي آيڪن جي حوالي ڪري اچ ڪٽي پارٽي، اچ جوئا جو تڏو، مڙيئي رول پين تي آهيو....“

تڏهن ماءُ چيو، ”چڏيس هيمي، توٻه ايندي شرط ڪٽي سگن تي ڪنيو آهي چوڪريءَ کي.“

هيميءَ چيو، ”ممي، تون چلبه چئٻمبئيءَ وارا رکا اٿيئي رکا...“

”ته اچوڪي ڏينهنٻمبئيءَ جي هوا نڪرڻ ڏيونس ليئن نه.“ نڊيءَ پيڻ هيميءَ کي اک پ øö Íي ماءُ طرف ڏٺو.

شئلا منهن سڄڪيٻئي ڪمري ڏي هلي ويئي. ٿيئنٻرئي مهل چاچيءَ شيوي شيوي ڪندي در ۾ پير وڌو. نندي پيڻ اچي هٿ، پنيان ڪري سندس اڳيانٻيهي رهي.

چاچيءَ چيو ”جواب چو ڪين ٿي ڏين ڪٽي آهي شيوي؟“ نندي پيڻ کلي ڏٺو، ”تو وري شيوي چيو نه پاپي؟ ۽ اکين جي تارن کي ڦيرڪئي ڦيرڪئي چيلهه تي هٿ رکي چوڻ لڳي، ”مئبم پاپي صاحبان، توهان جي لاڏلي شئلا ديوي پڪچر ڏسڻ ويئي آهي.“

”ڪڪي کيٻه ڪٽي ويئي چا؟“ چاچي پڇيو.

”ڦ ا ا“ ڪندي نندي پيڻ اچي ٿهڪن ۾ چٽڪي اصلبسئي نہ ڪري، وچ ۾ چيائين،
”ڪڪي کي پڪچر تي ڪٺي ويندي شئلا ديوي، ڦ ا ا مئدم شئلا ديوي چوي ٿي تہ اسين
ممبئيءَ واريون توهان ڳوناٽين وانگربار جي تنگ اڳيان ننگ پنيان کين ڪچ تہ ويهاري،
کين نڪرندا آهيون باهر.“

چاچيءَ ڪجھ ياد ڪندي چيو، ”هوءَ لپ نڙي جا آندي اٿس، پوءِ ڪچ تي چو ڪٺيس، پر
وڏي ڳالھ هتي اسين جو هيٺريون جٽيون وينيون آهيون ڪڪي کي ويهارڻ لاءِ ڏيءَ
پيڪن ۾ ملئي آهي پلي گهمي گهتي پگهر تہ سڪلئي....“

ايتري ۾ شئلا خود اچي پرگهٽ ٿي. چاچيءَ پڇيو، ”پڪچر تي ڪانہ ويئين چا ڏيءَ؟“
”پاپي پڪچرون ممبئيءَ ۾ ويڊيو تيءَئي کوڙ ڏسندي آهيان. هيئر پاڙي ۾ ويئي هئس،
ڏاڍو پئي سيني ڪونيوبممبئيءَ ۾ تہ سيني جا فليٽمبند هوندا آهن. گهنٽي وڄاءِ تڏهن
کلن، هتي تہ سڀ در کليا پيا آهن.“

چاچيءَ شئلا جي هنج مان ڪڪي کي وٺي چميو تہ چيائين ”هيءَبانس کهڙي پيئي اچي
ڪڪي جي وات مان؟“

طاقت جي دوا پياري اٿمانس.“ شئلا چيو ”طاقت جي دوا؟ چو شيوي، چوڪرو ڪمزور تہ
لڳيئي کين ٿو. ٽڪ ٽي ڦٽي ڪريان نظر ڪانہ لڳنديس.“

نندي پيڻ ڏاڍي کل کل جي موڊ ۾ هئي چيائين ”پاپي اٺ کي ڪونہ ڪيڏو پاٽي پياري
چڏيندا آهن تہ ڇھ مهينا کن رڻ مان هلي تب اچا نہ لڳيس.“

شئلا تپي ويئي چيائين، ”سو هي اٺ آهي، اٺ آهي؟“

نندي پيڻبوت کي هٿ ڏيئي کل روڪڻ جي ڪوشش پئي ڪئي، جو چاچيءَبار کي
چمي ڏيئي چيو ”اٺ چئوس، چلبہ چئوس، پر هن گڏھ کي ڪا خبر ڪانہ پوندي....“

هاڻي تہ نندِيءَ پيڻ جيجيگھي متي. سونوءَ کي ڪلهي تي رکي خوب ڪلندي ٺهڪ ڏيندي ڦيريون ڀڪيندي چوندي رهي ”سونو منھنجو اٿ آهي سونو صفا ڏِڳو آهي، سونو اصل گَڏھ آهي...“ شئلا جو ساھ مٺ ۾ اچي ويو. رڙ ڪري چيڪين ”پنواٺي نہ اچي وڃيس- رکيس هتي...“

چاچيءَ چيو، ”ڇڏيس شئلا، ويني نچڪيس، ڪجھ ڪونہ ٿيندس پهرين تون ٽپڙڪيم سٺين سنجهي، وار ڇو ڪولي ڇڏيا اٿيئي؟ دير سان وھنتو اٿيئي ڇا؟“

شئلا وارن کي سهلائيندي چيو، ”نہ پاپي، اسان وٽ زالون چاهي ڇوڪريون، شئمپو هڻي وار کولي نڪرنديون آهن-ممبئيءَ ۾.“

اهل ڪندي نندي پيڻ چيو، ”آهلممبئيءَ ۾ ڇوڪريون وار کولي رستا ڪچينديون آهن.“

چاچيءَ چيو، ”ڇڏ هاڻي مخولبازي-ممبئيءَ ڇا اجمير ڇا. آهن تہ ٻئي هندستان ۾ نہ.“

نندِيءَ پيڻ پڇيو ”پهرين هي-ممبئيءَ واري ملڪين سمجهي ڪٿي ٿي؟“

چاچيءَ چيو، ”تون تہ ڪا اصل چري آهين. جڏهن نپني اجمير ۾ ٻہ سال ٿيا اٿس-ممبئي ۾ پڙھجي ويئي، تہ ڏارين ٿي پيئي ڇا؟ اڄ گھٽيون سنڌي ڇوڪريون دنيا جي لنڊن، آمريڪا ۽ جاپان جي شهرن ۾ ٿيون پڙھجي وڃن- شهر شهر جي ريت رسمڀي انڪري ڏاريون ٿي پيون ڇا؟“

شئلا چيو، ”ها.... ليئن ڇئجو پاپي، هن ڳوناڻي جو دماغ الائي ڪٿي ٿو هلي.“

”وري ڳوناڻي وري ڳوناڻي.“ پيڪي اٿي نندي پيڻ. ”تہ تونبہ ٽممبئيءَ واري ڇئي مخول نہ اڏاءِ نہ وڏي پيڻ جو.“ چاچيءَ نندي پيڻ کي سهم ڪيي.

تڏهن نندي پيڻ هيٺ گوڏن ڀر ويهي پنهنجي نڪ تي آڱر رکي چيو، ”جانو گيسي، ڪانہ چونديس توکيممبئيءَ واري. هاڻي ٽبس؟“

شئلا پيڻ جلبئي ڳل پٽي چيو ”ها هاڻي مانبہ توکي ڳوناڻي نہ چونديس.“